

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 305 din 21.06.2023

Dosar nr.: 120/2022

Petiția nr.: 1227/17.02.2022

Petentă:

Reclamată:

Obiect: petenta reclamă atitudinea cadrelor didactice și a unor elevi față de fiul său, de etnie romă și cu autism

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. profesor diriginte în cadrul Colegiului Național Nicolae Bălcescu, loc. Brăila, b-dul Alexandru Ioan Cuza nr. 182, jud. Brăila

II. Citarea părților

3. Prin adresa nr. 1227/09.03.2022 transmisă petentei s-a solicitat acesteia să își coplezeze sesizarea cu indicarea exactă a părților reclamate. Prin adresa nr. 2402/31.03.2022 petenta precizează ca parte reclamată pe doamna profesor diriginte al clasei a IX-a E din cadrul Colegiului Național Nicolae Bălcescu Brăila, indicând și adresa liceului.

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 10.05.2022 (filele 49-50 din dosar). La termen s-a prezentat petenta, partea reclamată a fost absentă. Partea reclamată a depus punct de vedere la dosar. Punctul de vedere depus de partea reclamată și documentele depuse de petentă în cadrul ședinței de audieri au fost comunicate încrucișat părților în vederea depunerii de concluzii scrise. Părțile nu au depus concluzii scrise la dosar.

6. Părțile au fost recitate pentru data de 10.05.2022.

7. Punctele de vedere ale petentei au fost comunicate reclamatei, cele ale reclamatei către petentă, fiind solicitate concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

8. Prin petiția nr. 1227/17.02.2022 petenta precizează următoarele aspecte relevante:

- fiul său este în clasa a IX -a E din cadrul Colegiului Național Nicolae Bălcescu din Brăila și la adresa acestuia se comit o serie de fapte discriminatorii atât sub forma bullying-ului (fapte săvârșite de colegi de clasă sau mai mari), cât și de cadrele didactice din unitatea de învățământ;
- fiul petentei a intrat la colegiul respectiv pe locurile alocate pentru copiii de etnie romă, cu media aproape 7, fiind, în același timp, un copil diagnosticat cu tulburare de spectru autist, pentru care a fost eliberat CES la clasa a VIII-a, apoi acesta și-a pierdut valabilitatea; în prezent, se află în procedură de eliberare a unui nou certificat, dar e posibil să întâmpine probleme deoarece este nevoie de un document eliberat de doamna dirigintă;
- elevul are o anumită lentoare în vorbire, dar și în mișcări, fapt ce a condus, alături de comportamente umilitoare pe baza etniei acestuia, și la agresivitate verbală, izolare, comentarii discriminatorii încă de la începutul anului școlar, pe criteriul unei false orientări sexuale homosexuale;
- în perioada septembrie-noiembrie 2021 fiul petentei a fost abordat constant agresiv, cu violență de limbaj, cu afirmații discriminatorii, de o parte dintre colegii de clasă;
- în data de 16 noiembrie 2021 un prieten al unui coleg de clasă al fiului petentei a venit în clasa lor și i-a dat fiului petentei o palmă;
- deși diriginta a fost anunțată că petenta vrea să discute despre incident, aceasta a zis că lucrurile de genul acesta se rezolvă fără părinți;
- petenta s-a prezentat totuși la școală, iar doamna dirigintă i-a replicat că nu a murit nimeni și i-a sugerat petentei să își mute fiul din liceu deoarece nu este de el, că nu face față;
- ulterior a început o campanie de neimaginat la adresa fiului petentei, amplificată de doamna dirigintă, în cadrul clasei fiul petentei era jignit, agresat fizic, ceilalți copii și părinții acestora au început să se plângă ei de fiul petentei;
- doamna dirigintă discuta cu cei care îl discriminau direct pe fiul petentei ca și cum el era agresorul, iar ei erau victimele;
- fiul petentei a fost eliminat inclusiv de pe grupul de WhatsApp al elevilor (unde nu sunt profesori), grup pe care sunt direcționate mesajele doamnei diriginte, blocându-i în acest fel accesul la informații ce privesc activitatea școlară;
- petenta consideră că eliminarea fiului său din respectivul grup are la bază criteriul etniei sale și al dizabilității;
- când s-a interesat de situația școlară a fiului său, doamna dirigintă i-a spus petentei că trebuie să își mute copilul la altă școală, "că nu este pentru el, că acesta este un liceu de top";
- petentei i s-a mai spus că fiul său are probleme cu igiena, evident presupuse din cauza etniei lui, deși potrivit petentei fiul său are o obsesie să se spele;
- fiul petentei s-a plâns că unii colegi își bat joc de el, uneori întrecând măsura glumelor, acesta fiind umilit. Pe lângă înjurături, apelative de genul "oligofren", "prost", insinuând și glume că e homosexual, că nu știe să vorbească și apelative care nu pot fi reproduse, au fost și alte lucruri de natură să îl înjosească: s-a aruncat cu gunoaie în el atât în recreație, cât și în unele ore; i s-a ascuns penarul și ochelarii, i s-a pus în glugă un corn cu ciocolată fărâmițat; a fost scuipat; un coleg i-a pulverizat spray deodorant în față și i-a dat foc cu bricheta; în altă zi, în fiecare recreație, trei colegi l-au stropit cu dezinfectant în cap și pe față;
- aceiași elevi l-au dat cu deodorant parfumat în numeroase rânduri, inclusiv pe față, că miroase urât, cu aluzie la etnia sa, în condițiile în care fiul petentei respectă regulile de

igienă;

- fiul petentei a fost provocat să se bată și unii elevi au râs de el că nu știe să se bată;
- a fost filmat și fotografiat în multe situații, chiar dacă el a cerut să înceteze;
- fiul petentei se simțea rău fizic, avea temeri și era trist din cauza celor ce i se întâmplau;
- deoarece doamna dirigintă nu a luat nicio măsură, petenta a discutat cu doamna director pentru a găsi o soluție;
- a avut loc o oră de dirigenție cu doamna consilier școlar și s-a discutat despre bullying;
- doamna dirigintă a transmis pe grupul copiilor, un mesaj cu adresabilitate generală, ca fiul petentei să fie lăsat în pace, să nu mai fie jignit, să nu se mai răspundă la provocări; mesajul se referea la fiul petentei și era adresat restului clasei;
- din acel moment fiul petentei a fost marginalizat și chiar amenințat cu bătaia;
- a avut loc o discuție între petentă și părinții unor copii din clasă cu care fiul petentei a avut probleme, la care a participat și doamna dirigintă, dar discuția nu a avut niciun rezultat, încercându-se, de fapt, decredibilizarea fiului petentei;
- șicanele la adresa fiului petentei au continuat, el nu mai era lasat să îi de mesaje petentei sau era pus să le șteargă imediat, au fost aruncate obiecte în el, o elevă l-a înțepat în braț cu un pix sau stilou până i-a dat sângele;
- petenta a mers în audiență la domnul Inspector General căruia i-a relatat o parte din acțiunile discriminatorii și cele cu violență, solicitându-i sprijin;
- petenta a mers și la școală și a vorbit cu doamna director despre situația fiului său; doamna director a întrebat ce note are copilul, cu ce note a intrat și că profesorul trebuie să își spună părerea când elevul nu se descurcă la școală; au discutat și despre posibilitatea de a scoate un certificat CES; în aceeași zi fiul petentei a avut incidente cu un coleg și o colegă; doamna dirigintă nu s-a implicat;
- doamna dirigintă a convocat o ședință cu părinții on line și a spus că a fost reclamată la inspectorul școlar general și la doamna director de două ori, că a fost acuzată de discriminare, dar că nu va renunța la orele de dirigenție și nici de biologie; a mai spus ca fiecare părinte să scrie o declarație în care să spună fiecare dacă s-a simțit discriminat și dacă are de reclamat ceva de la clasă;
- petenta consideră că doamna dirigintă a coalizat toți părinții împotriva ei și a fiului său, mai mult, a săvârșit și fapta de victimizare;
- a doua zi la școală doamna dirigintă a prezentat în fața clasei un document din care reieșea că fiul petentei este agresiv și creează probleme și a pus elevii să semneze niște înscrisuri privind un acord cu ceva, iar fiul petentei, înțelegând că s-ar referi la faptul că el perturbă activitatea, nu a semnat;
- petenta a fost chemată de doamna dirigintă la școală pentru a discuta despre conflictele survenite, petenta nu a putut să se ducă din motive medicale, iar la scurt timp fiul petentei a fost infectat cu Covid;
- fiul petentei a fost sancționat cu mustrare scrisă și 2 puncte scăzute la purtare;
- când s-au reluat cursurile în format fizic fiul petentei a întâmpinat tot felul de neplăceri din partea colegilor;
- doamna dirigintă a anunțat petenta că fiul ei a lovit un coleg, petenta s-a prezentat la școală a doua zi și în fața liceului era o mașină de poliție locală, iar petenta le-a relatat poliștilor problemele pe care le întâmpină fiul său la școală, iar doamna dirigintă a spus că nu contează ce a fost în tecut, ci se referă la evenimente recente, încercând să distorsioneze lucrurile;

- petenta arată că timp de 4 luni și jumătate a sesizat școala, direcțiunea, inspectoratul cu privire la ce se întâmplă cu fiul său, iar doamna dirigintă i-a spus că “se joacă”, că fiul său “beneficiază de tratament inegal pentru că este veriga slabă”, iar pentru că s-a vehiculat “acuzăția de discriminare” fiul său suportă consecințele plângerilor petentei, este discriminat, e umilit, e sancționat tot el;

- petenta consideră că fiul său a fost discriminat de colegi și doamna dirigintă, prin inacțiunea doamnei diriginte, bullying ca formă a discriminării directe din partea colegilor, având la bază criteriul etniei rom și al dizabilității, i-a fost încălcat dreptul la demnitate și a fost victimizat, ajungându-se până la scăderea notei la purtare.

Petenta depune documente la dosar.

9. Prin adresa nr. 2053/21.03.2022 petenta depune o completare la petiție prin care detaliază ce alte aspecte de discriminare s-au mai petrecut la adresa fiul său pe aceleași criterii ca cele menționate în petiție.

10. Prin adresa nr. 2402/31.03.2022 petenta depune probe la dosar.

11. Cu ocazia audierii din data de 10.05.2022 petenta a depus la dosar înscrișuri.

Sușinerile părții reclamate

12. Partea reclamată depune punctul de vedere nr. 3248/09.05.2022 prin care arată următoarele aspecte relevante:

- în petiția formulată nu este vorba de un caz de discriminare astfel cum este definit de O.G. nr. 137/2000;

- petenta susține că, începând cu luna septembrie 2021, fiul său ar fi fost discriminat atât din cauza etniei rom, cât și din cauza afecțiunilor sale medicale; petenta arată că fiul său este discriminat deoarece a fost diagnosticat cu tulburare de spectru autist și că în anul școlar anterior a avut certificat CES, dar aceste aspecte nu au fost aduse la cunoștința părții reclamate decât în prima parte a lunii februarie 2022, în fișa psihopedagogică a copilului depusă de mamă la începutul anului școlar neexistând nicio referire la aceste probleme de sănătate;

- referitor la etnia romă partea reclamată arată că niciunul dintre elevii clasei sau părinții acestora nu știa că fiul petentei este de etnie romă, copilul neprezentând vreo caracteristică distinctă în acest sens (de altfel, dacă acesta nu ar fi promovat examenul pe locurile destinate acestei etnii, nici cadrele didactice nu ar fi avut reprezentarea faptului că este etnic rom);

- partea reclamată nu are cunoștință să se fi purtat vreodată discuții pe această temă, iar colegii săi nu au făcut niciodată referiri la acest aspect, cu atât mai mult cu cât în cadrul Colegiului sunt mai mulți elevi de această etnie și nu au fost niciodată probleme. Copiii erau nemulțumiți de comportamentul fiului petentei prin prisma respectării regulilor de igienă în condiții de pandemie și restricții (își sufla nasul în mod frecvent în șervețele pe care le arunca prin clasă, le pune intenționat pe băncile sau pe caietele colegilor săi sau le arunca în ei, țipa și jignea când deschideau fereastra pentru a aerisi clasa, motivând că “îl trage curentul”);

- partea reclamată prezintă principalele evenimente care au avut loc la nivelul colectivului de elevi și modul în care au evoluat lucrurile;

- deoarece școala a început în condiții de restricții prima ședință cu părinții s-a desfășurat online și s-au discutat doar probleme generale, fără a avea ocazia să se cunoască;

- colectivul de elevi pe care partea reclamată îl îndrumă fiind în primul an de liceu, partea

reclamată a stabilit împreună cu doamna consilier psihologic din școală să desfășoare o serie de activități cu elevii clasei cu scopul de a-i cunoaște și de a-i ajuta să se integreze (de ex. activitatea educațională cu tema “Stiluri de comunicare/comportament Asertiv, Pasiv, Agresiv”);

- prima întâlnire directă dintre partea reclamată și petentă a avut loc în luna octombrie 2021 când petenta a venit la școală pentru a se interesa de fiul său. Petenta a spus că fiul său este un copil sensibil și că se teme că vor apărea probleme de adaptare. La acel moment fiul petentei se înțelegea bine cu ceilalți elevi, iar câțiva dintre colegi îl ajutau în activitatea școlară. Partea reclamată i-a acordat o atenție deosebită fiului petentei, încercând permanent să îl ajute să se integreze;

- în luna noiembrie 2021 petenta a venit la școală și a informat partea reclamată că fiul său a fost agresat, în timpul unei pauze, de către un elev din altă clasă. Partea reclamată arată că a luat măsurile ce se impuneau;

- în cadrul orei de consiliere partea reclamată le-a reamintit elevilor prevederile ROi și ale Statutului elevului și a insistat asupra aspectelor legate de disciplină, respect, toleranță, colaborare; partea reclamată a discutat cu fiul petentei și a stabilit ca acesta să o anunțe dacă mai apar probleme pentru a le rezolva împreună, la școală;

- atât partea reclamată, cât și colegii acesteia, au observat că fiul petentei comunică permanent cu mama sa prin mesaje, atât în timpul orelor, cât și în pauze, transmițând permanent despre tot ce discutau și făceau elevii în clasă; elevii au început să fie deranjați, iar, pe măsură ce petenta venea tot mai des la școală să îi reclame, aceștia s-au detașat tot mai mult de fiul petentei și au evitat comunicarea cu el;

- fiul petentei le răspundea urât colegilor săi, îi înjura și refuza să-și remedieze comportamentul, enervându-se și jignindu-i chiar și când deschideau fereastra pentru a aerisi clasa;

- fiul petentei a obținut note foarte mici la fizică, chimie și biologie, iar petenta a început să vină foarte des la școală și să vorbească cu partea reclamată pentru ca aceasta să îl susțină să obțină note mai mari;

- în luna decembrie petenta a venit la școală să se plângă de comportamentul colegilor fiului său și a folosit termenii de hărțuire și bullying, acuzând partea reclamată că îi protejează pe ceilalți elevi;

- partea reclamată a luat măsurile convenite, a organizat împreună cu doamna consilier psihologic o activitate cu tema “Bullying-ul cauze, efecte, prevenire”, a vorbit cu fiul petentei despre ce îl nemulțumește, a mustrat verbal câțiva elevi, le-a reamintit copiilor care sunt sancțiunile prevăzute de regulamentul școlar pentru comportament inadecvat. Majoritatea elevilor din clasă a susținut că nu este doar vina lor, că fiul petentei îi jignește și îi înjură;

- au existat mai multe neînțelegeri între ceilalți elevi și fiul petentei, aceștia reclamându-l frecvent pentru nerespectarea regulilor de igienă în condiții de pandemie, iar fiul petentei îi reclama că deschid fereastra și îi dau replici răutăcioase; partea reclamată a intervenit permanent să apaneze conflictele;

- la sfârșitul semestrului fiul petentei a primit media 10 la purtare, dar a rămas corigent la 3 discipline: fizică, chimie și biologie; petenta a venit la școală și a ridicat tonul la partea reclamată acuzând că din cauza colegilor are fiul său astfel de rezultate și a amenințat că “va merge mai departe”;

- la începutul semestrului al II-lea, a avut loc un nou incident când fiul petentei a înjurat o colegă, s-a înfuriat și a aruncat recipientul cu dezinfectant în curtea școlii deoarece elevii

au deschis fereastra, iar petenta a spus că “așa l-am învățat, să riposteze”;

- partea reclamată a stabilit o întâlnire la școală cu părinții celor trei elevi reclamați, petentă, Consilierul psihologic al școlii, Consilierul educativ, un reprezentant al Consiliului elevilor clasei, sperând că situația se va remedia;
- adevăratele probleme au apărut în momentul în care fiul petentei a devenit agresiv și fizic, urmând probabil sfatul mamei sale, “să riposteze”; fiul petentei este un copil puternic, bine dezvoltat și mai mare ca vârstă (17 ani împliniți în februarie 2022) față de ceilalți elevi din clasă și partea reclamată a atenționat-o pe petentă că agresiunile fizice pot avea urmări foarte grave asupra altor copii din clasă sau chiar asupra fiului ei;
- la sfârșitul lunii ianuarie 2022 a avut loc alt conflict provocat de fiul petentei care și-a aruncat șervețelele cu secreții nazale prin clasă, a înjurat și a sărit la bătaie, mai mult, partea reclamată a fost informată de tatăl unei colege a acestuia că fiul petentei a agresat-o fizic pe fiica lui, a tras-o de păr, a împins-o cu banca, a înjurat-o;
- partea reclamată a convocat o ședință cu părinții în format on line, în data de 31.01.2022;
- partea reclamată a rugat părinții să discute fiecare cu propriul copil și să îi trimită o declarație semnată cu relatările copiilor; partea reclamată a solicitat acest lucru deoarece petenta a reclamat în mod sistematic atât la Inspectoratul Școlar Județean, cât și la conducerea colegiului, discriminarea fiului său;
- deși a fost invitată, petenta nu s-a prezentat motivând o programare la medic și nu a trimis niciun document cu relatările copilului;
- partea reclamată a convocat Consiliul Profesorilor Clasei, a relatat în scris evenimentele și a propus sancțiunea prevăzută de ROI, mustrare scrisă însoțită de scăderea notei la purtare cu 2 puncte. Sancțiunea a fost votată și nu a fost contestată;
- partea reclamată a discutat și cu doamna director și a solicitat sprijinul Poliției pentru Siguranță Școlară cu rugămintea de a organiza activități de informare și prevenire a actelor de violență verbală și fizică;
- deși fiul petentei a fost sancționat, conflictele și violențele fizice provocate de el au continuat, în luna februarie partea reclamată fiind sunată de mama unui elev că fiul său a fost agresat fizic de fiul petentei. Elevul agresat și-a scos și certificat medico-legal și părinții acestuia au depus și plângere la Poliție;
- petenta a avut un comportament neadecvat față de partea reclamată, chiar și în prezența echipajului de poliție, a afirmat că fiul ei nu este vinovat, iar deoarece nu a fost o discuție civilizată, polițiștii au invitat-o pe petentă la sediul poliției;
- în datele de 17.02.2022 și 24.02.2022 au avut loc ore de consiliere în care s-a discutat despre violența verbală și fizică și despre repercursiuni/sanțiuni, dar fiul petentei a fost absent;
- la începutul lunii martie 2022 partea reclamată a convocat o nouă întâlnire a Consiliului Profesorilor Clasei în care a propus o altă sancțiune pentru violența fizică exercitată de fiul petentei asupra unui coleg, mustrare scrisă și scăderea notei la purtare cu încă 2 puncte; sancțiunea nu a fost contestată de către petentă;
- deoarece petenta a acuzat de discriminare, partea reclamată a discutat și a invitat-o la clasă pe doamna inspector de la minorități, iar elevii și-au manifestat interesul și au participat activ la discuții;
- în concluzie, partea reclamată consideră că atât comportamentul său, cât și cel al copiilor, colegi de clasă cu fiul petentei, nu au reprezentat și nu reprezintă forme de discriminare și nu au nicio legătură cu etnia sau starea de sănătate a fiului petentei; evenimentele au fost

generate de comportamentul agresiv și conflictual al petentei și al fiului acesteia, comportament care, la rândul său, a fost determinat și de rezultatele școlare obținute de fiul petentei;

- fiul petentei nu a fost și nici nu putea fi discriminat pe motive etnice (nici elevii, nici părinții nu cunoșteau că aparține etniei rome) sau medicale (abia în luna februarie 2022 petenta a solicitat completarea unei fișe psihopedagogice pentru obținerea certificatului CES);

- partea reclamată solicită respingerea petiției și constatarea că în cauză nu sunt întrunite elementele constitutive ale faptei de discriminare.

13. Partea reclamată depune probe la dosar.

14. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3248/09.05.2022** reclamata menține cele arătate anterior.

A depus la dosar înscrisuri.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

15. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

16. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

17. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

18. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară”* (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau *„analoagă”* (**Van der Mussel împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori *„relevant similară”* (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma *„analoagă ori relevant similară”* (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

19. Statele contractante au o marjă de apreciere în a stabili dacă și în ce măsură diferențele în situații deosebite justifică un tratament diferit în drept. Marja de apreciere variază în funcție de împrejurări, obiectul și fondul cauzei. (**Rasmussen împotriva Danemarcei**, 28 noiembrie 1984, §40). Chiar dacă statele au o marjă de apreciere, justificarea trebuie evaluată în raport cu principiile care prevalează în mod normal într-o societate democratică (**Ünal Tekeli împotriva Turciei**, 16 noiembrie 2004, §50). Marja de apreciere este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai bine decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (**Zeman împotriva Austriei**, 29

ianie 2006, §33). În domeniile în care nu există o practică comună a statelor (cum ar fi cel medical care se schimbă rapid) marja de apreciere este la fel mai largă (**S.H. și alții împotriva Austriei**, §69). Chiar și în lipsa unei practici comune se poate stabili dacă există sau nu o tendință europeană (**I.B. împotriva Greciei**, 3 octombrie 2013, §82-83).

20. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

21. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

22. Privind restrângerea drepturilor, Colegiul director analizează faptele din perspectiva dreptului la demnitate.

23. Art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „(Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

24. Colegiul director constată următoarele:

- petenta a adus la cunoștința părții reclamate faptul că în anul școlar anterior copilul a avut certificat CES doar în prima parte a lunii februarie 2022, în fișa psihopedagogică a copilului depusă de mamă la începutul anului școlar neexistând nicio referire la aceste probleme de sănătate;
- partea reclamată a stabilit împreună cu consilierul psihologic din școală să desfășoare o serie de activități cu elevii clasei cu scopul de a-i cunoaște și de a-i ajuta să se integreze;
- în luna octombrie 2021 petenta s-a prezentat la școală pentru a se interesa de fiul său, spunând că este un copil sensibil și că se teme că vor apărea probleme de adaptare;
- în luna noiembrie 2021 petenta a venit la școală și a informat partea reclamată că fiul său a fost agresat, în timpul unei pauze, de către un elev din altă clasă;
- reclamata a informat copiii privind regulamentul interior;
- colegii de clasă al copilului petentei au început să devină nemulțumiți de comportamentul lui din cauza nerespectării regulilor de igienă în condiții de pandemie și restricții (copilul își sufla nasul în mod frecvent în șervețele pe care le arunca prin clasă, le pune intenționat pe băncile sau pe caietele colegilor săi sau le arunca în ei);
- fiul petentei a comunicat permanent cu mama sa prin mesaje, atât în timpul orelor, cât și în pauze, transmițând permanent despre tot ce discutau și făceau elevii în clasă;
- fiul petentei a înjurat alți copii, iar după un timp a început să folosească agresiunea fizică împotriva colegilor de clasă, fiind mai mare ca ei (având 17 ani);

- în luna decembrie petenta s-a dus la școală să se plângă de comportamentul colegilor fiului său, considerând că este hărțuit;
- în urma acestei sesizări reclamata a organizat, împreună cu consilierul psihologic, o activitate cu tema „Bullying-ul cauze, efecte, prevenire”, a vorbit cu fiul petentei despre ce îl nemulțumește, a mustrat verbal elevii, le-a reamintit care sunt sancțiunile prevăzute de regulamentul școlar pentru comportament inadecvat;
- la sfârșitul semestrului fiul petentei a primit media 10 la purtare, dar a rămas corigent la trei discipline: fizică, chimie și biologie;
- la începutul semestrului al II-lea, a avut loc un nou incident: fiul petentei a înjurat o colegă, s-a înfuriat și a aruncat recipientul cu dezinfectant în curtea școlii;
- reclamată a stabilit o întâlnire la școală cu părinții celor trei elevi reclamați, petentă, Consilierul psihologic al școlii, Consilierul educativ, un reprezentant al Consiliului elevilor clasei, sperând că situația se va remedia;
- la sfârșitul lunii ianuarie 2022 a avut loc alt conflict provocat de fiul petentei care și-a aruncat șervețelele cu secreții nazale prin clasă, a înjurat și a sărit la bătaie, agresând fizic o fată;
- partea reclamată a convocat Consiliul Profesorilor Clasei, a relatat în scris evenimentele și a propus sancțiunea prevăzută de ROI, mustrare scrisă însoțită de scăderea notei la purtare cu 2 puncte, sancțiunea fiind votată și rămânând necontestată;
- partea reclamată a solicitat sprijinul Poliției pentru Siguranță Școlară cu rugămintea de a organiza activități de informare și prevenire a actelor de violență verbală și fizică;
- în luna februarie fiul petentei a agresat un elev, care are certificat medico-legal, iar părinții acestuia au depus plângere la Poliție;
- în prezența echipajului de poliție petenta a avut un comportament neadecvat, pentru care poliștii au invitat-o la sediul poliției;
- în datele de 17.02.2022 și 24.02.2022 au avut loc ore de consiliere în care s-a discutat despre violența verbală și fizică și despre repercursiuni/sancțiuni, dar fiul petentei a fost absent;
- la începutul lunii martie 2022 partea reclamată a convocat o nouă întâlnire a Consiliului Profesorilor Clasei în care a propus o altă sancțiune pentru violența fizică exercitată de fiul petentei asupra unui coleg, fiind aprobată o mustrare scrisă și scăderea notei la purtare cu încă 2 puncte, sancțiune rămasă necontestată;
- deoarece petenta a acuzat de discriminare, partea reclamată a invitat în clasă, pentru discuții cu elevii, un inspector de la minorități.

25. Colegiul director constată că faptele sesizate nu reprezintă discriminare, întrucât nu au fost motivate de criteriile invocate de petentă (apartenență etnică, dizabilitate), ci de comportamentul necorespunzător al copilului petentei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: A.Cs., H.I.

Data redactării: 22.06.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.